ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců Mgr. Ondřeje Mrákoty a JUDr. Pavla Molka v právní věci žalobce: **S. A.,** zastoupený opatrovníkem Mgr. Jindřichem Lechovským, advokátem se sídlem Dušní 907/10, Praha 1, proti žalovanému: **Policie ČR, Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy,** Odbor cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort, se sídlem Křižíkova 12, Praha 8, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 21. 12. 2015, č. j. 1 A 99/2015 - 26,

takto:

I. Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 21. 12. 2015, č. j. 1 A 99/2015 – 26 **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

II. Odměna a náhrada hotových výdajů advokáta Mgr. Jindřicha Lechovského **se určuje** částkou 8228 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti (60) dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

Kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení shora označeného rozsudku Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 11. 2015, č. j. KRPA-325565-36/ČJ-2015-000022. Tímto rozhodnutím žalovaný rozhodl podle § 124 odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), o prodloužení doby zajištění stěžovatele za účelem jeho správního vyhoštění stanovené rozhodnutím žalovaného ze dne 10. 8. 2015, č. j. KRPA-325565-19/ČJ-2015-000022, podle § 125 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, o 90 dnů.

V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný uvedl, že dne 8. 8. 2015 byl stěžovatel kontrolován hlídkou MOP Wilsonovo nádraží v Praze a vyzván k prokázání totožnosti. Stěžovatel u sebe žádný doklad totožnosti neměl, a proto byl hlídkou zajištěn podle § 27 odst. 1 písm. d) a následně podle odst. 2 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky. Dne 10. 8. 2015 byl se stěžovatelem sepsán protokol o podání vysvětlení, ve kterém mimo jiné uvedl, že před 5 měsíci opustil Pákistán, nejprve cestoval do Íránu, poté do Turecka a do Řecka, kde byl měsíc a půl. Poté jel do Makedonie a přes Srbsko do Maďarska, zde ho poprvé za celou cestu ze země původu zadržela policie a vzala mu tam otisky prstů. Z Budapešti jel vlakem bez jízdenky do Německa. Cestou 2x přestupoval, neví, přes které státy jel, a když v České republice ve vlaku viděl policii, tak vystoupil. Poté nastoupil na další vlak a policie ho zadržela v Praze. Rodiče a jeho sourozenci žijí v Pákistánu. Není si vědom skutečnosti, že pro pobyt v České republice potřebuje vízum a platný cestovní doklad. Ve své domovské zemi nemá politické problémy, hrozí mu však trestní stíhání. Finanční prostředky na složení finanční záruky nemá. Požádat o mezinárodní ochranu chce pouze v Německu. Dne 10. 8. 2015 bylo se stěžovatelem zahájeno řízení o správním vyhoštění dle § 119 odst. 1 písm. c) bod 1, 2 zákona o pobytu cizinců vedené pod č. j. KRPA-325565/ČJ-2015-000022. Dne 10. 8. 2015 správní orgán vydal rozhodnutí o správním vyhoštění stěžovatele z území členských států Evropské unie na 1 rok, a zároveň vydal podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců rozhodnutí o zajištění stěžovatele za účelem jeho správního vyhoštění. Doba zajištění stěžovatele byla stanovena na 90 dnů ode dne omezení osobní svobody. Následně rozhodl žalovaný nyní napadeným rozhodnutím (neplyne-li z kontextu jinak, dále také jen „rozhodnutí žalovaného“) o prodloužení doby zajištění o dalších 90 dnů.

Proti rozhodnutí žalovaného o prodloužení zajištění podal stěžovatel u městského soudu žalobu, v níž především namítal důvodné obavy z hrozby skutečného nebezpečí vážné újmy dle § 179 odst. 2 písm. b), c) a d) zákona o pobytu cizinců v případě jeho návratu do Pákistánu. Poukazoval na bezpečnostní stav země původu, přičemž odkázal na Výroční zprávu Amnesty International 2014/2015 zabývající se mj. politickou, bezpečnostní situací a stavem dodržování lidských práv v Pákistánu. V této souvislosti uváděl příklady akcí pákistánského Talibánu prováděné na území Pákistánu v posledních letech. Stěžovatel rovněž zdůraznil nezákonnost zbavení své osobní svobody dle článku 5 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, vyhlášené sdělením Ministerstva zahraničních věcí č. 209/1992 Sb. (dále jen „Úmluva“), protože účel jeho zajištění nemůže být naplněn, což má dokazovat i nulový počet realizovaných správních vyhoštění do Pákistánu v roce 2015. Zajištění podle stěžovatele neplní zákonný účel v souladu s § 124 odst. 1 zákona o pobytu cizinců a článkem 5 odst. 1 písm. f) Úmluvy. Dále odkázal na související judikaturu Evropského soudu pro lidská práva (dále jen „ESLP“; rozhodnutí ESLP jsou dostupná na http://hudoc.echr.coe.int) a judikaturu Nejvyššího správního soudu (rozsudek ze dne 15. 4. 2009, č. j. 1 As 12/2009 - 61, publ. pod č. 1850/2009 Sb. NSS, a usnesení rozšířeného senátu ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010 - 150, publ. pod č. 2524/2012 Sb. NSS; rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz), z níž vyplývá povinnost správního orgánu před vydáním rozhodnutí o zajištění předběžně posoudit možné překážky správního vyhoštění cizince a samotnou realizovatelnost vyhoštění.

Městský soud nyní přezkoumávaným rozsudkem žalobu stěžovatele jako nedůvodnou zamítl. *V odůvodnění uvedl, že* žalovaný vynakládal dostatečné úsilí k realizaci správního vyhoštění stěžovatele, když dne 3. 8. 2015 požádal Velvyslanectví Pákistánu v Praze o

ověření totožnosti stěžovatele. Na základě nóty Zastupitelského úřadu v Pákistánu byla totožnost stěžovatele ověřena, a proto žalovaný dne 3. 12. 2015 zaslal na Ředitelství služby cizinecké policie žádost o zajištění náležitostí k realizaci správního vyhoštění. Dle názoru městského soudu napadené rozhodnutí žalovaného z hlediska jeho odůvodnění vyhovuje požadavkům vysloveným v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 10. 2011, č. j. 1 As 93/2011 - 79, neboť žalovaný ve smyslu § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád"), napadené rozhodnutí řádně odůvodnil, a to mimo jiné s ohledem na výčet předpokládaných úkonů potřebných k realizaci vyhoštění a s uvedením odhadu časové náročnosti vyhoštění. Co se týče stěžovatelem namítané nemožnosti vycestování z důvodu naplnění předpokladů daných § 179 odst. 1 a 2 zákona o pobytu cizinců, městský soud konstatoval, že dané ustanovení není z hlediska náležitě zjištěného skutkového stavu podstatné v řízení o zajištění cizince či jeho prodloužení, ale spadá ještě do řízení o správním vyhoštění, jež výše zmíněné řízení časově předchází. Vzhledem k tomu, že v projednávané věci není předmětem přezkumu rozhodnutí o správním vyhoštění, nýbrž rozhodnutí o prodloužení zajištění, městský soud uvedené žalobní námitky nepřijal jako důvodné. Jako nedůvodnou městský soud shledal také námitku stěžovatele, že byl nezákonně zbaven svobody, neboť v jeho případě neexistuje reálný předpoklad, že může být do země původu skutečně navrácen. K tomu dodal, že realizovatelnost správního vyhoštění je nutno posuzovat především s ohledem na pravomocné rozhodnutí o správním vyhoštění, které je v souladu s § 124 zákona o pobytu cizinců důvodem, pro který byl stěžovatel zprvu zajištěn. Městský soud na základě obsahu spisového materiálu uvážil, že rozhodnutí žalovaného vycházelo ze zjištěného skutkového stavu, který je doložen ve správním spise a z něhož vyplývá, že v daném případě žalovaný postupoval při realizaci vyhoštění stěžovatele v souladu s právními předpisy a bez zbytečných průtahů.

II. Podstatný obsah kasační stížnosti, vyjádření žalovaného

Stěžovatel napadá rozsudek městského soudu z důvodů, které podřadil pod § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.").

Stěžovatel konkrétně namítá nesprávné posouzení povinnosti soudu zabývat se při prodloužení zajištění podmínkami pro realizaci správního vyhoštění. Stěžovatel v žalobě namítal existenci důvodných obav v případě návratu do Pákistánu z hrozby skutečného nebezpečí vážné újmy dle § 179 odst. 2 písm. b), c) a d) zákona o pobytu cizinců. Tuto vážnou újmu podle stěžovatele představuje bezpečnostní stav země původu. Stěžovatel opětovně odkázal na Výroční zprávu Amnesty International 2014/2015. Městský soud však zaujal nesprávný právní názor, že překážky vyhoštění, resp. překážky realizace účelu zajištění, je třeba zkoumat pouze v řízení o vyhoštění, a nikoliv v řízení o (prodloužení) zajištění. Městský soud se vůbec nezabýval žalobním bodem týkajícím se překážek vyhoštění, tedy existencí vážné újmy hrozící stěžovateli při jeho vyhoštění do Pákistánu. V těchto souvislostech stěžovatel odkázal na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010 - 150, publ. pod č. 2524/2012 Sb. NSS, které se zabývalo podmínkami pro rozhodnutí správního orgánu o zajištění cizince. Stěžovatel také odkázal na rozsudek zdejšího soudu ze dne 17. 12. 2015, č. j. 5 Azs 236/2015 - 34, z něhož plyne, že je soud povinen zabývat se při rozhodování o zajištění cizince překážkami vycestování. Stěžovatel konstatoval, že stejnou otázkou se již Nejvyšší správní soud zabýval v rozsudku ze dne

20. 1. 2016, č. j. 1 Azs 275/2015 - 27, kterým zrušil rozsudek městského soudu založený na témže právním názoru, podle něhož přezkum podmínek zajištění není třeba v řízení o zajištění cizince provádět a lze jej vyhradit do řízení o vyhoštění cizince.

Obdobně je podle stěžovatele třeba hodnotit i další žalobní námitku, tj. nerealizovatelnost vyhoštění z důvodu faktického dlouhodobého nerealizování správních vyhoštění do Pákistánu. Stěžovatel poukázal na to, že po řadu měsíců před vydáním napadeného rozhodnutí žalovaného neprobíhají vyhoštění do Pákistánu, z čehož lze usuzovat na nerealizovatelnost vyhoštění.

Dále stěžovatel namítá absenci řádné péče při realizaci samotného vyhoštění ze strany žalovaného. Stěžovatel již v žalobě argumentoval rozsudkem ESLP ze dne 25. 1. 2005 ve věci *Singh proti České republice*, stížnost č. 60538/00, a ze dne 21. 6. 2011 ve věci *Efraimidi proti Řecku*, stížnost č. 33225/08, a přitom poukázal na absenci kroků vedoucích k realizaci účelu zajištění. Žalovaný ve věci ověření totožnosti stěžovatele provedl jediný krok, tj. zaslání žádosti o ověření totožnosti stěžovatele ze dne 13. 8. 2015. Od 13. 8. 2015 až do vydání napadeného rozhodnutí žalovaný neprovedl jediný úkon týkající se realizace, přičemž nóta velvyslanectví ze dne 3. 12. 2015 byla vydána až po vydání předmětného rozhodnutí žalovaného, a nemůže tak být brána v potaz. Stěžovatel je proto přesvědčen, že žalovaný v průběhu realizace vyhoštění fakticky nejednal a v samotném rozhodnutí nijak nevysvětlil svoji nečinnost, čímž zatížil rozhodnutí zásadní vadou nezákonnosti.

Z uvedených důvodů stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení.

Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.), a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

Nejvyšší správní soud poté přezkoumal napadený rozsudek městského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.). Neshledal přitom vady, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnost je důvodná.

Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval námitkou nesprávného posouzení povinnosti městského soudu zabývat se při přezkumu rozhodnutí o prodloužení zajištění podmínkami pro realizaci správního vyhoštění.

Podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců je policie oprávněna zajistit cizince staršího 15 let, jemuž bylo doručeno oznámení o zahájení řízení o správním

vyhoštění anebo o jehož správním vyhoštění již bylo pravomocně rozhodnuto nebo mu byl uložen jiným členským státem Evropské unie zákaz vstupu platný pro území členských států Evropské unie a nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, pokud je nebezpečí, že by cizinec mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění.

Podle § 124 odst. 3 zákona o pobytu cizinců policie v rozhodnutí o zajištění stanoví dobu trvání zajištění s přihlédnutím k předpokládané složitosti přípravy výkonu správního vyhoštění. Je-li to nezbytné k pokračování přípravy výkonu správního vyhoštění, je policie oprávněna dobu trvání zajištění prodloužit, a to i opakovaně.

Podle § 179 odst. 1 zákona o pobytu cizinců vycestování cizince není možné v případě důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.

Podle § 179 odst. 2 zákona o pobytu cizinců se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje

a) uložení nebo vykonání trestu smrti,

b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání,

c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo

d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

Z odůvodnění napadeného rozsudku plyne, že městský soud přezkum rozhodnutí žalovaného postavil na premise, že řízení o správním vyhoštění podle § 119 a § 120 zákona o pobytu cizinců je zcela odlišné od řízení o zajištění za účelem vyhoštění podle § 124, § 124b nebo § 129 zákona o pobytu cizinců (totéž platí pro řízení o prodloužení zajištění podle § 124 odst. 3 téhož zákona). Jinými slovy, podle městského soudu je posouzení překážek realizace účelu zajištění v podobě hrozby skutečného nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 179 odst. 1 a 2 zákona o pobytu cizinců možné pouze v řízení o správním vyhoštění, resp. v rámci soudního přezkumu rozhodnutí o vyhoštění (které v nyní projednávané věci předcházelo napadenému rozhodnutí žalovaného o prodloužení zajištění). S tímto právním názorem městského soudu však nemůže Nejvyšší správní soud souhlasit.

Jak uvedl stěžovatel v kasační stížnosti, touto právní otázkou v jiné věci se k totožné žalobní námitce zabýval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 20. 1. 2016, č. j. 1 Azs 275/2015 - 27, přičemž dospěl k následujícímu závěru: *„Nejvyšší správní soud konstatuje, že městský soud vycházel při přezkumu napadeného rozhodnutí z nesprávného předpokladu, že v řízení o (prodloužení doby) zajištění není nutné posuzovat podmínky pro realizaci správního vyhoštění, přičemž tyto podmínky nepovažoval relevantními pro náležitě zjištěný skutkový stav. Je tomu však opačně. Stěžovatel v žalobě jasně vymezuje, proč není možné ho vyhostit a městský soud se těmto relevantním žalobním námitkám měl věnovat a vypořádat se s nimi v rozsudku, nikoli stroze konstatovat, že přezkum takovýchto námitek spadá výhradně do řízení o správním vyhoštění. Odůvodnění rozsudku neobsahuje správné*

úvahy o nedůvodnosti těchto žalobních námitek, a proto je napadený rozsudek nezákonný pro nesprávné posouzení právní otázky ve smyslu § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.“ Nejvyšší správní soud při posouzení vycházel ze svých předchozích rozhodnutí, zejména z usnesení rozšířeného senátu ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010 - 150, publ. pod č. 2524/2012 Sb. NSS, ve kterém byly formulovány následující právní věty:

„I. Správní orgán má povinnost zabývat se v řízení o zajištění cizince podle § 124, § 124b nebo § 129 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, možnými překážkami správního vyhoštění, vycestování nebo předání tohoto cizince podle mezinárodní smlouvy v případech, kdy jsou mu tyto překážky v době rozhodování o zajištění známy nebo v řízení vyšly najevo. V takové situaci je povinen možné překážky před rozhodnutím o zajištění cizince předběžně posoudit a učinit si úsudek o tom, zda je správní vyhoštění, vycestování nebo předání cizince alespoň potenciálně možné.

II. O zajištění cizince nelze rozhodnout, pokud zákonný účel omezení osobní svobody cizince nebude pravděpodobně možné uskutečnit. Správní orgán je naopak povinen v takovém případě cizince neprodleně propustit na svobodu.“

Dále Nejvyšší správní soud vycházel z rozsudku ze dne 17. 12. 2015, č. j. 5 Azs 236/2015 - 34, podle kterého zajištění musí trvat co nejkratší dobu, a pouze pokud jsou s náležitou pečlivostí činěny úkony směřující k vyhoštění; k tomu je správní orgán povinen při rozhodování o zajištění (což platí i pro rozhodování o jeho prodloužení) přezkoumatelným způsobem konkrétně, byť předběžně, vyhodnotit možné překážky správního vyhoštění cizince a přihlédnout k nim. Z výše uvedeného tedy vyplývá, že správní orgán a soud v rámci přezkumu rozhodnutí správního orgánu o zajištění (či jeho prodloužení) jsou povinny zabývat se podmínkami pro realizaci správního vyhoštění cizince, a to i tehdy, bylo-li již vydáno rozhodnutí o správním vyhoštění cizince. Při posouzení lze nepochybně vycházet ze skutečností zjištěných v řízení o správním vyhoštění a také ze závazného stanoviska Ministerstva vnitra k možnosti vycestování cizince podle § 120a zákona o pobytu cizinců. To však neznamená, že správní orgán anebo soud mohou zcela rezignovat na uvedení svých právních úvah v odůvodnění rozhodnutí.

Výše nastíněné závěry jsou plně aplikovatelné také v nyní projednávané věci. Stěžovatel v žalobě vymezil, že jej není možné vyhostit z důvodu bezpečnostního stavu v zemi původu. S odkazem na Výroční zprávu Amnesty International 2014/2015 uvedl, že v celém Pákistánu operují ozbrojené skupiny porušující lidská práva, přičemž popsal konkrétní akce pákistánského Talibánu provedené v poslední době. V této souvislosti stěžovatel rovněž konstatoval, že nemůže být naplněn účel zajištění, což dokazuje nulový počet realizovaných správních vyhoštění do Pákistánu v roce 2015. Podle stěžovatele je jeho správní vyhoštění do Pákistánu fakticky nerealizovatelné. Odůvodnění rozsudku městského soudu neobsahuje úvahy o nedůvodnosti žalobních námitek a nijak nevypořádává popsaná žalobní tvrzení stěžovatele, neboť městský soud je označil za nepodstatné pro řízení o prodloužení zajištění cizince. Nesprávná je rovněž argumentace městského soudu, podle které realizovatelnost správního vyhoštění je nutno posuzovat především s ohledem na pravomocné rozhodnutí o správním vyhoštění stěžovatele. Takové tvrzení je nepřesné a neúplné. Jakkoliv správní orgán při rozhodování o prodloužení zajištění stěžovatele vychází ze správního spisu, jehož obsahem již v té době může být rozhodnutí o správním vyhoštění, nelze uložení správního vyhoštění zaměňovat s (alespoň předběžným) posouzením možnosti vycestování cizince. Jinými slovy, pravomocné uložení správního vyhoštění bez dalšího neimplikuje závěr, že cizince je

možné zajistit (resp. prodloužit zajištění), neboť jeho vycestování je možné. Proto správní orgán a soud ve správním soudnictví nejsou zbaveny povinnosti se uvedeným při rozhodování o (prodloužení) zajištění cizince zabývat. Samozřejmě pak mohou dospět k závěru o realizovatelnosti správního vyhoštění, nicméně jejich postup musí cizinci umožňovat účinnou obranu jeho práv a soudní kontrolu. Nejvyššímu správnímu soudu nezbývá než konstatovat, že napadený rozsudek městského soudu je nezákonný z důvodu nesprávného posouzení právní otázky soudem; kasační námitka proto byla shledána důvodnou.

Stěžovatel dále namítl, že městský soud nesprávně posoudil postup žalovaného při realizaci správního vyhoštění, který podle stěžovatele nebyl prováděn s náležitou péčí. Jak již bylo uvedeno výše, náležitá pečlivost ze strany správního orgánu je kritériem, jež je podstatné především pro stanovení doby trvání (resp. prodloužení) zajištění cizince. Pouze takovou časovou náročnost, která je nezbytná při vynakládání náležité péče správního orgánu, lze zohlednit při stanovení doby zajištění a považovat ji za souladnou se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES ze dne 16. 12. 2008, o společných normách a postupech v členských státech při navracení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí (dále jen „návratová směrnice“), článkem 5 Úmluvy a článkem 8 Listiny základních práv a svobod. Aby bylo možné přezkoumat, zda správní orgán postupoval s náležitou pečlivostí, nezneužil správní uvážení či nepřekročil jeho meze, musí být vedlejší ustanovení výroku rozhodnutí o (prodloužení) zajištění, jímž se stanoví doba trvání zajištění, řádně odůvodněno ve smyslu § 68 odst. 3 správního řádu. V odůvodnění rozhodnutí tak musí být uveden výčet předpokládaných úkonů potřebných k realizaci vyhoštění s uvedením odhadu jejich časové náročnosti (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 10. 2011, č. j. 1 As 93/2011 - 79).

Žalovaný odůvodnil dobu prodloužení zajištění o 90 dnů tím, že přihlédl k předpokládané složitosti přípravy výkonu správního vyhoštění. Ředitelství služby cizinecké policie požádalo dne 13. 8. 2015 Velvyslanectví Pákistánu v Praze o ověření totožnosti stěžovatele. Až do vydání napadeného rozhodnutí žalovaného nebyla obdržena odpověď, velvyslanectví tedy neověřilo totožnost stěžovatele a nevydalo náhradní cestovní doklad umožňující správní vyhoštění. Žalovaný popsal, jaké kroky musí učinit pro zajištění náhradního cestovního dokladu stěžovatele. Musí dojít ke zmíněnému ověření totožnosti stěžovatele, aby mohl žalovaný požádat o vydání náhradního cestovního dokladu (jinými slovy řečeno, od ověření totožnosti, která do dne rozhodnutí žalovaného o prodloužení zajištění stěžovatele nebyla ze strany domovského státu učiněna, se odvíjí možnost vydat náhradní cestovní doklad). K tomu účelu byla se stěžovatelem sepsána žádost o zjištění totožnosti a vydání náhradního cestovního dokladu, jež byla zaslána Ředitelství služby cizinecké policie. Ta vyhotovuje dožádání, které s potřebnými podklady zašle Zastupitelskému úřadu Pákistánu. Žalovaný je nucen vyčkat reakce dožadovaného státu, přičemž průměrná doba vydání náhradního cestovního dokladu je minimálně 50 dnů, jak vyplývá z praxe žalovaného. Tato doba se však odvíjí od informací poskytnutých cizincem. Při stanovení doby zajištění bylo dále přihlédnuto k nutnosti zajistit přepravní doklady, neboť Ředitelství služby cizinecké policie obstarává letenku nebo vyjednává průvoz cizince přes jiný stát Evropské unie, zajišťuje k tomu eskortu a komunikuje s Pákistánem o vzetí zpět cizince do domovského státu, přičemž doba k zajištění těchto náležitostí se pohybuje kolem 30 kalendářních dnů.

Jak správně posoudil již městský soud, žalovaný dostál svým povinnostem, neboť v odůvodnění rozhodnutí uvedl výčet předpokládaných úkonů s uvedením orientační lhůty, jež je pro jejich realizaci nezbytná. Žalovaný přitom byl povinen vycházet ze správního spisu a skutečností vyšlých najevo v dané věci. Nelze mu vytýkat, přihlédl-li pro úplnost posouzení také ke skutečnostem vyplývajícím z jeho správní praxe. Pokud je žalovaný nucen vyčkat reakce domovského státu stěžovatele na požadované ověření totožnosti, od kterého se odvíjí další úkony směřující k realizaci správního vyhoštění, nelze bez dalšího učinit závěr o tom, že nepostupuje s náležitou pečlivostí. Argumentace stěžovatele ve svém důsledku vede k závěru, že neposkytuje-li domovský stát stěžovatele součinnost bezodkladně, což má nepochybně vliv na stanovení doby trvání zajištění, nelze cizince zajistit (resp. prodloužit zajištění) za účelem správního vyhoštění, neboť prodlení na straně domovského státu negativně ovlivňuje naplnění účelu a samotnou realizaci správního vyhoštění. Takový paušální závěr je třeba odmítnout, protože popírá smysl a podstatu institutu zajištění podle § 124 zákona o pobytu cizinců. Možnost reagovat na nedostatečnou součinnost domovského státu cizince ostatně předpokládá unijní právo, jímž je Česká republika vázána. Podle článku 15 odst. 6 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES, o společných normách a postupech v členských státech při navracení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí (dále jen „návratová směrnice“), mohou členské státy prodloužit dobu trvání zajištění o maximálně dalších 12 měsíců, pokud je pravděpodobné, že doba potřebná pro úkony směřující k vyhoštění bude přes jejich řádné úsilí delší z důvodu nedostatečné spolupráce dotčeného státního příslušníka třetí země, nebo zpoždění při získávání nezbytných dokladů ze třetích zemí.

Je třeba opětovně zdůraznit, že správní orgán v rámci odůvodnění doby trvání zajištění předběžně popisuje předpokládané úkony vedoucí k realizaci správního vyhoštění; nejedná se o zcela jasný a neměnný harmonogram, jenž musí být bez dalšího do detailu dodržen. Správní orgán není z povahy věci schopen dopředu odhadnout konkrétní vývoj situace, což po něm ani nelze požadovat. Městský soud proto správně poznamenal, že žalovaný podrobně popsal úkony, které bude činit poté, kdy dojde k ověření totožnosti stěžovatele s uvedením odhadu času a složitosti případu výkonu správního vyhoštění. Nelze považovat za vadu, pokud městský soud pro dokreslení poukázal na to, že po ověření totožnosti stěžovatele na základě nóty Zastupitelského úřadu v Pákistánu, doručené žalovanému dne 3. 12. 2015, žalovaný bezodkladně zaslal na Ředitelství služby cizinecké policie žádost o zajištění náležitostí k realizaci správního vyhoštění. Nóta sice byla doručena až po vydání rozhodnutí žalovaného, to však nelze *a priori* přičítat k tíži žalovanému a vyvozovat z toho jeho nečinnost a absenci náležité pečlivosti. Naopak je zřejmé, že na ověření totožnosti stěžovatele žalovaný ihned reagoval a činil další předpokládané úkony vedoucí k realizaci správního vyhoštění. I z toho důvodu považuje Nejvyšší správní soud stěžovatelem citovaná rozhodnutí ESLP za nepřiléhavá nyní projednávané věci. Oproti té byla v případě *Singh proti České republice* shledána nečinnost příslušných orgánů v průběhu trvání vyhošťovací vazby, zejména poté, kdy Indické velvyslanectví odmítlo vystavit cestovní doklady svým občanům. Rovněž ve věci *Efraimidi proti Řecku* nepostupovaly příslušné orgány s náležitou péčí poté, kdy se realizace vyhoštění cizinky komplikovala s ohledem na nedostatek spolupráce domovského státu. Z uvedeného vyplývá, že závěry ESLP učiněné v citovaných případech nemohou být bez dalšího aplikovány v nyní projednávané věci. V tomto ohledu je naopak pochopitelné, pokud městský soud v rámci hodnocení dostatečného úsilí a náležité péče žalovaného poukázal na veškeré skutečnosti plynoucí ze správního spisu, a to i ty, které následovaly až po vydání napadeného rozhodnutí žalovaného.

Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že námitka spočívající v nedostatku náležité péče žalovaného není důvodná.

IV. Závěr a náklady řízení

Nejvyšší správní soud uzavírá, že shledal důvodnou námitku nesprávného posouzení povinnosti městského soudu zabývat se při přezkumu rozhodnutí o prodloužení zajištění podmínkami pro realizaci správního vyhoštění. Kasační stížnost je tedy důvodná, a proto Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek městského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). Městský soud v novém rozsudku zohlední právní argumentaci obsaženou v žalobě ohledně nemožnosti realizovatelnosti správního vyhoštění, přičemž případně doplní dokazování a postaví najisto, zda žalovaný skutečně a dostatečně vzal v potaz překážky výkonu správního vyhoštění. Městský soud je vázán vysloveným názorem Nejvyššího správního soudu (§ 110 odst. 4 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne podle § 110 odst. 3 s. ř. s. městský soud v novém rozhodnutí.

Zástupcem stěžovatele byl usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 1. 2016, č. j. 5 Azs 5/2016 - 8, ustanoven advokát Mgr. Jindřich Lechovský, jehož odměnu a hotové výdaje podle § 35 odst. 8 s. ř. s. hradí stát. Zástupce stěžovatele vyčíslil výši odměny za zastupování v doplnění kasační stížnosti ze dne 15. 2. 2016 a zároveň doložil, že je plátcem DPH. Nejvyšší správní soud mu tedy přiznal odměnu ve výši 6200 Kč za dva úkony právní služby spočívající v převzetí a přípravě zastoupení (porada se stěžovatelem dne 19. 1. 2016) a doplnění kasační stížnosti podle § 11 písm. b) a d) ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) a § 7 bodem 5 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), a náhradu hotových výdajů ve výši 600 Kč podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu. Jelikož je Mgr. Jiří Lechovský plátcem daně z přidané hodnoty, má podle § 35 odst. 8 věty druhé s. ř. s. nárok na náhradu této daně ve výši 21 % z částky 6800 Kč, což činí 1428 Kč. Celkem mu tedy Nejvyšší správní soud přiznal odměnu za zastupování a náhradu hotových výdajů ve výši 8228 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e n í** opravný prostředek přípustný.

V Brně dne 19. května 2016

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu